

PAGRINDINIAI ŽINGSNIAI PRADEDANT VERSLĄ

Pradedant verslą, svarbu apgalvoti šiuos klausimus:

- Kokia veikla bus vykdoma?
- Ar veiklą vykdysiu vienas ar verslą kurs keli asmenys?
- Ar reikės samdomų darbuotojų? Jei taip, reikės darbų saugos kursų.
- Verslo finansavimas. Ar reikės skolintis lėšų? Ar galėsiu naudotis parama?
- Ar reikės verslui patalpų?
- Kokią verslo formą pasirinkti?

Atsakius į šiuos klausimus, galima žiūrėti kokią verslo formą pasirinkti ir kokius veiksmus toliau atlikti.

PAGRINDINĖS VERSLO ĮTEISINIMO FORMOS, JŲ SKIRTUMAI IR MOKESČIAI

4 populiariausios verslo įteisinimo rūšys: verslo liudijimas (VL), individuali veikla pagal pažymą (IV), mažoji bendrija (MB) ir uždaroji akcinė bendrovė (UAB).

Jei veiklą vykdys kaip fizinis asmuo – įsigyjamas verslo liudijimas arba įregistruojama individuali veikla pagal pažymą.

VERSLO LIUDIJIMAS

Verslo liudijimas – tai dokumentas, kuris patvirtina, kad asmuo yra sumokėjęs fiksuoto dydžio pajamų mokestį (nepriklausantį nuo gaunamų pajamų) ir gali verstis tam tikra veikla. Fiksuotus verslo liudijimų mokesčius nustato savivaldybės. Yra 105 rūšių verslo liudijimai (jei norimos vykdyti veiklos tam sąraše nėra – verslo liudijimas netinkama forma).

Verslo liudijimai išduodami pagal veiklos vykdymo teritoriją ir nuo to priklauso jų kainos:

- Kaišiadorių rajone;
- Visoje Lietuvoje išskyrus didžiuosius miestus;
- Visoje Lietuvoje.

Trumpiausi terminai – prekybos verslo liudijimas gali būti išduodamas ir 1 dienai, gamybos, paslaugų – 5 dienoms. Galima įrašyti šeimos narį, kuris padės vykdyti veiklą.

Pagrindiniai mokesčiai:

1. Gyventojų pajamų mokestis (GPM) yra fiksuotas ir priklauso nuo pasirinktos veiklos – tai verslo liudijimo kaina.
2. Privalomojo sveikatos draudimo (PSD) tarifas – 6,98% nuo MMA (minimalios mėnesinės algos). Minimali mėnesinė alga 2020 m. – 607 Eur. Nuo 2021 m. – 642 Eur.
3. Valstybinio socialinio draudimo (VSD) tarifas – 8,72% nuo MMA. Jei kaupiate papildomai pensijai, tuomet tarifas bus didesnis: 10,52% arba 11,72% nuo MMA. Jei verslo liudijimas galioja ilgiau ar trumpiau nei mėnesį, VSD įmokos apskaičiuojamos proporcingai verslo liudijimo galiojimo laikotarpiui.
4. Pridėtinės vertės mokesčio (PVM) tarifas – 21%. Prievolė tapti PVM mokėtojus atsiranda, kai pajamos viršija 45000 Eur arba atsivežama prekių iš Europos Sąjungos šalių už 14000 Eur.

Daugiau apie verslo liudijimus: <https://www.vmi.lt/evmi/individuali-veikla-pagal-verslo-liudijim%C4%85>

INDIVIDUALI VEIKLA PAGAL PAŽYMĄ

Individuali veikla pagal pažymą – tai dokumentas, kuris patvirtina, kad asmuo yra įregistravęs vykdomą veiklą savo gyvenamosios vietos VMI ir gali verstis pažymoje nurodyta veikla. Išduodama vienam asmeniui neribotam laikotarpiui.

Galima verstis daugiau veiklų, nei kad su verslo liudijimu.

Galima darbinti darbuotojus pagal darbo sutartis.

Pagrindiniai mokesčiai.

Mokami mokesčiai priklauso nuo to, kokius bus individualios veiklos pajamos ir kokios išlaidos.

Išlaidos gali būti:

- 30 proc. nuo pajamų.
- Faktiškai patirtos, pvz. kuro, prekių, įrangos pirkimo išlaidos; nuoma, komunaliniai mokesčiai ir kt.;

Mokami pagrindiniai mokesčiai:

1. Gyventojų pajamų mokestis (GPM) tarifas – 5 proc. Jei pajamos viršija 20000 Eur – didėja, jei viršija 35000 Eur – 15 proc.
2. Privalomojo sveikatos draudimo (PSD) tarifas – 6,98proc. nuo 90proc. individualios veiklos apmokestinamųjų pajamų sumos ((pajamos – išlaidos)*90proc). Mėnesio įmoka 6,98% nuo MMA.

3. Valstybinio socialinio draudimo (VSD) tarifas – nuo 90 proc. individualios veiklos apmokestinamųjų pajamų sumos 12,52 proc. Jei asmuo kaupia pensijai papildomai prisideda 2,1 proc. arba 3 proc.
4. Pridėtinės vertės mokesčio (PVM) tarifas – 21 proc. Prievolė tapti PVM mokėtojų atsiranda, kai pajamos viršija 45000 Eur arba įsigyjama prekių iš ES šalių už 14000 Eur.

Individualios veiklos mokesčių skaičiuoklė: https://www.sodra.lt/lt/skaiciuokles/individualios_veiklos_skaiciuokle
Daugiau apie individualią veiklą: <https://www.vmi.lt/evmi/individuali-veikla-pagal-pa%C5%BEym%C4%85s>

Jei norima steigti įmonę - daugiausia steigiama mažųjų bendrijų, taip pat uždaryjū akcinių bendrovių. Mažoji bendrija šiuo metu yra dažniausiai steigiama įmonė.

MAŽOJI BENDRIJA

Mažoji bendrija (MB) yra ribotos atsakomybės privatusis juridinis asmuo. Tai reiškia, kad nariai (MB steigėjai ir savininkai) savo turtu neatsako už MB prievoles. Mažąją bendriją gali steigti ne daugiau kaip 10 fizinių asmenų. Mažoji bendrija gali vykdyti bet kokią veiklą. Mažosios nariai steigdami bendriją įneša nario įnašą, kuris gali būti nuo 1 Eur. Galima darbinti darbuotojus.

Pagrindiniai mokesčiai:

1. Jei MB vadovas yra narys – 15 proc. GPM nuo mokamo atlygio. Susimoka pats narys.
2. MB nario dividendai – GPM – 15 proc. Mokesčius moka MB narys.
3. MB nario išsiimamos lėšos asmeniniams poreikiams (kaip darbo užmokestis). GPM – 20 proc. nuo asmeniniams poreikiams išsiimamų lėšų. VSD – 13,83 proc. (papildomai kaupia pensijai plus 2,1 proc. arba 3 proc.) nuo 50 proc. asmeniniams poreikiams išsiimamų lėšų. PSD – 6,98 proc. nuo 50 proc. asmeniniams poreikiams išsiimamų lėšų.
4. MB vadovo, ne MB nario, pajamos pagal civilinę paslaugų sutartį už vadovavimo paslaugas: GPM – 20 proc. VSD – 15,70 proc. (draudėjui 8,72 proc., apdraustajam 6,98 proc.; jei kaupia pensijai – plus 2,1 arba 3 proc.). Moka MB.
5. Pelno mokestis (PM) – 15 proc. nuo pelno. Jei įmonė labai maža – 5 proc. Pirmus metus – 0 proc.
6. Pridėtinės vertės mokestis (PVM) – 21 proc. MB privalo registruotis PVM mokėtoja, jeigu pajamos per paskutinius 12 mėnesių viršija 45 000 eurų arba prekių, įsigytų iš kitų valstybių narių, vertė praėjusiais kalendoriniais metais viršijo 14 000 eurų.

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ

Tai Ribotos civilinės atsakomybės juridinis asmuo. Akcininkų turtas atskirtas nuo įmonės turto. UAB gali būti nuo 1 iki 249 steigėjų. Minimalus įstatinis kapitalas – 2500 Eur, bet gali būti ir didesnis. UAB privalomas direktorius dirbantis pagal darbo sutartį. Taip pat buhalteris, arba buhalterines paslaugas teikianti įmonė ar asmuo.

Su visais darbuotojais sudaromos darbo sutartys.

Mokami mokesčiai:

1. Pagrindiniai mokesčiai – tai mokesčiai už dirbančius darbuotojus pagal darbo sutartį. Pasiskaičiuoti kiek kainuoja darbo vieta, nuo norimo mokėti darbo užmokesčio galima pasiskaičiuoti čia: <https://www.auditum.lt/index.php/atlyginimu-skaiciuokle/atlyginimo-skaiciuokle.html>
Šie mokesčiai priklauso nuo to, kokie bus mokami atlyginimai, kiek bus darbuotojų. MMA 2020 m. 607 Eur, 2021 m. – 642 Eur.
2. Pelno mokestis (PM) – 15 proc. nuo pelno. Jei įmonė labai maža – 5 proc. Pirmus metus – 0 proc.
3. Pridėtinės vertės mokestis (PVM) – 21 proc. MB privalo registruotis PVM mokėtoja, jeigu pajamos per paskutinius 12 mėnesių viršija 45 000 eurų arba prekių, įsigytų iš kitų valstybių narių, vertė praėjusiais kalendoriniais metais viršijo 14 000 eurų.
4. Dividendai, kuriuos išmoka įmonė akcininkui – GPM – 15 proc.

VERSLO STEIGIMO ŽINGSNIAI

Jei perkamas verslo liudijimas/ registruojama individuali veikla pagal pažymą

Verslo liudijimą įsigyti, individualią veiklą įregistruoti galima elektroniniu būdu per **Mano VMI** (www.vmi.lt > Mano vmi). Prisijungti prie sistemos galima naudojant elektroninį parašą ar elektroninę bankininkystę.

Prisijungus galima pasirinkti kokį verslo liudijimą, kokiai trukmei norima įsigyti. Užpildžius duomenis ir pateikus prašymą VMI, sumokėjus visus priskaičiuotus mokesčius, beliks sulaukti rezultato. Daugiau informacijos apie verslo liudijimus: <https://www.vmi.lt/cms/verslo-liudijimo-isdavimas/-pratesimas/nutraukimas>.

Jei norima įregistruoti individualią veiklą, taip pat reikės užpildyti duomenis, išsirinkti iš klasifikatoriaus norimą vykdyti veiklą ir prašymą pateikti VMI. Veikla registruojama neribotam laikotarpiui, registracijos metu mokesčiai nemokami. Daugiau informacijos apie individualią veiklą: <https://www.vmi.lt/cms/nuolatinis-lietuvas-gyventoju-iregistravimas>

Kitu atveju, galima apsilankyti Valstybinės mokesčių inspekcijos skyriuje ir ten įregistruoti individualią veiklą arba įsigyti verslo liudijimą. Tik esant karantinui ar ekstremaliai situacijai, būtina iš anksto pasidomėti ar skyriuose aptarnaujami gyventojai.

Jeį registruojama įmonė

Įmonę įregistruoti galima elektroniniu būdu naudojantis Registrų centro savitarnos sistema (www.registrucentras.lt > Klientų savitarna).

Tačiau įregistravimo procedūra pavyks tik tada, jeigu įmonės steigėjas turės elektroninį parašą! (Apie parašą ir steigimo procedūrą: <https://www.registrucentras.lt/p/671>) Kitu atveju, turint elektroninės bankininkystės prisijungimus, pavyks tik prisijungti prie sistemos, tačiau pateikti prašymų ar pasirašyti dokumentų nebus galima. Registravimo procedūra yra panaši visoms teisinėms formoms: uždarajai akcinei bendrovei, mažajai bendrijai, viešajai įstaigai ar asociacijai.

Pagrindiniai juridinio asmens steigimo žingsniai:

1. Pavadinimo rezervavimas. Būtina rezervuoti įmonės pavadinimą. Pavadinimui keliami reikalavimai ir jų sudarymo taisyklės, video filmukas su žingsniais: <https://www.registrucentras.lt/p/1039>.
2. Juridinio asmens steigimas. Steigti galima kai jau yra rezervuotas pavadinimas. Svarbu: kiekviena įmonė turi turėti registracijos adresą. Tai gali būti namai ar kitos patalpos, kur bus vykdoma veikla. Tačiau, norint registruoti įmonę patalpose, būtinas patalpų savininko sutikimas. Sutikimą patalpų savininkas pasirašo prisijungęs prie Registrų centro sistemos elektroniniu parašu, kai būna jau pradėta steigimo procedūra (dokumentą sugeneruoja sistema, lieka tik pasirašyti).

Jeį bus steigiama uždaroji akcinė bendrovė, steigimo metu atidarinėjama sąskaita banke ir formuojamas įstatinis kapitalas.

Mažoje bendrijoje steigimo metu tik nurodomas norimas kapitalas (narių įnašai), o įnašams skirtos lėšos įnešamos po įmonės įsteigimo, kai atidaroma banko sąskaita.

Registrų centro e-gidai apie pasirinktos formos steigimus: <https://www.registrucentras.lt/jar/atmintines/e-gidas.php>. Įkainiai už registrų centro paslaugas: <https://www.registrucentras.lt/p/43>.

Jeį nenorima steigti įmonės elektroniniu būdu, tuomet reikia pasiruošti steigiamos įmonės popierinius dokumentus, kreiptis į notarą. Notarui patvirtinus dokumentus – keliauti į Registrų centrą. Registrų centre įregistruojama įmonė.

VERSLO APLINKA KAIŠIADORIŲ RAJONE

Populiariausios verslo sritys Kaišiadorių rajone:

- Medienos apdirbimas;
- Baldai;
- Maisto pramonė;
- Įvairių sričių prekyba;
- Transporto paslaugos, krovinių vežimas;
- Statyba;
- Žemės ūkis.

LEIDIMAI

Kai kurioms veikloms vykdyti būtina gauti leidimus ir licencijas, kurios išduoda įvairios institucijos.

Dažniausiai vykdomos šios veiklos, kurioms reikia leidimų:

Maitinimas, maisto produktų gamyba – Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (VMVT)

Prekyba maistu, alkoholiu - VMVT ir Savivaldybė

Krovinių vežimas automobiliu, didesniu nei 3,5t, pavėžėjimo, taksi paslaugos - Lietuvos transporto saugos administracija

Grožio salonas, kirpykla – Visuomenės sveikatos centras.

KUR RASTI PATALPAS?

Informacija apie Kaišiadorių rajone nuomojamas, parduodamas patalpas, sklypus:

<http://turizmas.kaisiadorys.lt/verslas/patalpos-ir-sklypai/>

PARAMA VERSLUI IR FINANSAVIMO GALIMYBĖS

- Kaišiadorių rajono savivaldybės parama:
 - o Įmonės steigimo išlaidos iki 150 Eur (visus metus);
 - o Darbų saugos, buhalterinės srities kursai – iki 200 Eur (visus metus);
 - o Subsidija iki 3000 Eur verslo idėjos įgyvendinimui (būna atskiri kvietimai).
 - Užimtumo tarnybos subsidijos savarankiško užimtumo rėmimui. Jaunimui iki 29 m. susikurti sau darbo vietai gali būti teikiama subsidija iki 18 tūkst. eurų.
 - Verslumo skatinimo fondas. Pradedantiems verslą paskolos iki 25000 Eur.
- Daugiau apie paramos priemones: <http://turizmas.kaisiadorys.lt/verslas/parama-verslui/>.

SĖKMINGI VERSLUMO PAVYZDŽIAI

Kaišiadorių rajone veikia 484 verslo įmonės, registruojamos individualios veiklos ir verslo liudijimai.

Čia tik kelios sėkmės istorijos:

1. „LOCAL OCEAN“ – UAB „Investara“

Vienintelis Baltijos šalyse krevečių ūkis, įsikūręs netoli Rumšiškių. Čia per mėnesį išauginama apie tūkstantis kilogramų krevečių, kurios parduodamos „Local Ocean“ prekės ženklu. Daugiau apie ūkį ir verslo idėją:

<https://www.facebook.com/localocean.lt>

2. „Verendi“

Žiežmariuose gyvenantis Imantas Kanaševičius siuva odos gaminius. Šio amato Imantas išmoko pats. Praėjus keleriems metams nuo pirmųjų bandymų, dabar Imantas kuria rankines ir kitus odos gaminius, o jo produkcija galima pamatyti internete: <https://www.facebook.com/verendibelts>

3. Šeimos šventės svečias

Neringa Ašmenaitė – Kaišiadorių r. gyvenanti animatorė, susikūrusi sau darbo vietą prieš dvejus metus. Savaitgaliais Neringa, dar žinoma „Šeimos šventės svečias vardu“, skuba iš vienos šventės į kitą ir lanko vaikus, veda renginius. Paspirtimi pradėti siūlyti animatorės, kuri atvyksta į šeimos šventę, paslaugas, tapo 12 metų už Neringą jaunesnis brolis. Neringai talkina ir mama, padėdama siūti personažų kostiumus. Daugiau apie šeimos šventės svečių čia: <https://www.facebook.com/AnimatoriusKaisiadoryse>

4. UAB „Hausita“

Įmonė užsiima nendrių stogų dengimu. UAB „Hausita“ savininkas ir direktorius Jonas Grenda, darbo patirtį perima iš savo tėčio, kuris šiaudinių stogų dengimo ėmėsi jau prieš 17 metų. Nendrių stogų dengimas – tai amatas, kurio išmokti užtrunka, pradėjęs nuo nulio specialistu žmogus tampa maždaug per dvejus metus. Daugiau apie UAB „Hausita“ ir vykdomą veiklą: https://www.15min.lt/verslas/naujiena/verslumas/20-metis-kaisiadoriskis-jonas-grenda-krepsininko-karjera-iskeite-i-siaudinius-stogus-1248-1360412?fbclid=IwAR27PbdJA5oRclZuMrN2CjxI074vbXrMVSbGq28R3DHspYsBQibi_FsHpA0#.XzkTxF5tvM.facebook

5. „Atokampis Boutique SPA & Resort“

Tai išskirtinė vieta poilsiui Kaišiadorių rajone, kuri įkurta vienkiemyje ir skirta tik dviem žmonėms. Čia neorganizuojami triukšmingi pobūviai, nameliai įkurti atokiai vienas nuo kito, todėl čia laukia gamta ir visiškai privati erdvė, poilsis ir buvimas tyloje, mėgavimasis SPA procedūromis.

Daugiau apie išskirtinę vietą ne tik Kaišiadorių rajone, bet ir visoje Lietuvoje:

<https://www.facebook.com/Atokampis>

KAS GALI PADĖTI?

Kaišiadorių turizmo ir verslo informacijos centras teikia nemokamas konsultacijas verslo kūrimo, įteisinimo, paramos, finansavimo, mokesčių ir kitais klausimais.

Rengia įmonių steigimo dokumentus, padeda įmones įregistruoti, steigiant elektroniniu būdu.

Organizuojami mokymai ir seminarai verslo pradžios, plėtros, paramos, mokesčių, teisės ir kitais verslui aktualiais klausimais.

Atnaujinta 2020 m. lapkričio mėn.